

Kammarrätterna

Rättsfall

Kostnad för förvärv av hyresrätt till lokaler i och för ombyggnad.

Besvär av Aktiebolaget I angående inkomsttaxering 1971. — I sin deklARATION 1971 yrkade bolaget vid beräkning av underskott av annan fastighet avdrag för kostnad för förvärv av hyresrätt med 296 298 kr och för värdeminskning av byggnader på fastigheten med 14 940 kr motsvarande 1,5% av beräknad anskaffningskostnad för fastigheten 996 014 kr. Fastigheten avyttrades den 9 dec 1970 med tillträde för köparen den 1 januari 1971. — TN taxerade bolaget endast till kommunal inkomstskatt för inkomst avseende garantibelopp för fastigheten.

Hos LSR yrkade bolaget avdrag för beloppet 296 298 kr. — LSR vägrade avdrag.

KR yttrade: Bolaget har anfört att hyresrätten inlösts med anledning av en nära förestående ombyggnad. Bolaget har emellertid sålt fastigheten innan ombyggnaden kommit till utförande. Vid sådant förhållande kan bolaget icke anses berättigat till avdrag för någon del av kostnaden för förvärvet av hyresrätten vid beräkning av underskottet av fastigheten. —

(KR i Sthlm 20.10.1976; en ledamot ville inräkna beloppet 296 298 kr i avskrivningsunderlaget för värdeminskningens avdrag för byggnaden.)

Stöd av spelautomat — driftförlust?

Besvär av E angående inkomsttaxering 1973.

I sin deklARATION yrkade E avdrag för förlust i rörelse genom stöld av en spelautomat med 4 315 kr. Apparaten, som var oförsäkrad, hade uppställts i en bensinstation. — TN vägrade avdraget under hänvisning till att avdrag för förlust på grund av stöld av spelautomat är att betrakta som ej avdragsgill kapitalförlust.

Hos LSR yrkade E avdrag enligt deklARATIONEN. — LSR lämnade besvären utan bifall och yttrade: Mot bakgrund av de upplysta omständigheterna bör förlusten av spelautomaten genom inbrottsstöld hänföras till kapitalförlust som inte är avdragsgill vid taxeringen.

Ordföranden var skiljaktig och anförde följande: Praxis är svårtolkad när det gäller gränsdragning mellan driftförlust och kapitalförlust. Att förlust genom stöld av lager är avdragsgill framgår av RÅ 1972 ref 13. Enligt Geijer-Rosenqvist-Sterner: Skattehandbok, Del 1, 7:e upplagan är förlust genom brand eller olyckshändelse av maskiner och inventarier i rörelse att betrakta som driftförlust (s 329). I en större uppsats, Om kapitalförluster, i Svensk Skattetidning 1965 hävdar Welinder (s 330) att förluster i en förvärvskälla till följd av stöld eller förskingring anses avdragsgilla enligt gällande rätt. Att i det sammanhanget göra en skillnad mellan mer eller mindre "formala" förluster förefaller Welinder meningslöst. Företag av det mest skiftande slag torde i våra dagar vara mera utsatta för stöldrisker än förr. Om såväl grova som mer så att säga förfinade stölder står det ofta att läsa i tidningarna. Ätminstone för vissa rörelseidkare måste risken för stöld av varor och/eller inventarier vara lika mycket att räkna med som faran för brand eller olyckshändelse, dvs något som normalt kan drabba den skattskyldige i hans näringsutövning. — Med hänsyn till det sagda och till rörelsens speciella natur är det rimligt att se stölden av spelautomaten som en driftförlust i rörelsen. Det yrkade avdraget för förlusten är därför befogat.

KR yttrade: I en rörelse av det slag som E bedrivit tillsammans med sin broder kan räknas med sådan förlust som den varom i målet är fråga. Den uppkomna förlusten är därför enligt punkt 10 av anvisningarna till 29 § KL att hänföra till driftförlust i rörelsen och E är följaktligen berättigad till avdrag för sin del i förlusten med yrkat belopp, 4 315 kr. (KR i Sthlm 9.2.1977.)

Anm.: Se RÅ 1941 not 347, 1944 not 195, 567, 1236, RÅ 1944 ref 64, RÅ 1952 not 442, 1955 not 488, 1957 not 1765, 1960 not 823, RÅ 1962 ref 42, RÅ 1963 not 1406, 1964 not 1469, RÅ 1972 ref 13. Se vidare K G A Sandström, Om beskattning av inkomst av rörelse tredje upplagan s 488—491, 525—526, Geijer Rosenqvist Sterner del I sjunde upplagan, s 106, 328—331, Svensk Skattetidning 1965 s 321 (Welinder).

Livränta p g av trafikolycka innefattande även ersättning för av invaliditet orsakade merkostnader för resor och läkarvård. (OBS! numera ändrad lagstiftning, se SN s. 213.)

Besvär av I angående inkomsttaxering 1972. — I, som på grund av trafikolycka blivit invalid, upptog i sin självdeklaration som intäkt av tjänst bl a livränta från försäkringsbolaget Folksam med 12 759 kr. — TN tog upp hela livräntan till beskattning.

Hos LSR yrkade I att en del av livräntan, 1 400 kr, inte skulle tas upp till beskattning, eftersom denna del av livräntan utgjorde ersättning för av invaliditeten förorsakade merkostnader. — LSR fann ej skäl frångå TN:s beslut.

Hos KR fullföljde I sin talan.

Från försäkringsbolaget Folksam upplystes att i det under beskattningsåret aktuella livräntebeloppet ingick 1 400 kr utgörande ersättning för av skadan föranledda merkostnader för resor och läkarvård.

KR lämnade besvären utan bifall och yttrade beträffande livräntan: Det av Folksam utbetalda beloppet har utgått som livränta och skall därför enligt

32 § 1 mom kommunalskattelagen upptas som intäkt av tjänst. (KR i Sthlm 26.10.1976.)

En ledamot av KR var skiljaktig och anförde: Utredningen i målet ger vid handen att av den livränta som beskattningsåret har utbetalats från försäkringsbolaget Folksam, utgör 1 400 kr ersättning för invaliditeten, förorsakade merkostnader för resor och läkarvård. Med hänsyn härtill får denna ersättning, oavsett att den utgör en del av ett större belopp som i dess helhet har betecknats som livränta, anses hänförlig till icke skattepliktig inkomst.

Anm.: RÅ 1954 ref 13, 1958 not 1050, 1959 not 991, RRK K73 1:28.

Resor till och från arbetet — två bostäder

E, som var ogift, var sedan 1960 anställd hos AB Atomenergi i Nyköping och tillträdde den 1 jan. 1970 en ny tjänst hos bolaget med tillfällig placering i Stockholm. Då hans arbete den 17 maj 1971 skulle komma att förläggas till Studsvik, behöll han sin insatslägenhet i Nyköping och bosatte sig i en enrumslägenhet i Stockholm, som han disponerade sedan ett 20-tal år. På grund av personalförändringar hos bolaget fick E emellertid sedermera ej de arbetsuppgifter i Studsvik för vilka han anställdes. Han ansåg sig därför ej kunna flytta till lägenheten i Nyköping utan reste från den 17 maj 1971 så gott som dagligen mellan bostaden i Stockholm och Studsvik.

I sin deklaration gjorde E avdrag för vissa kostnader för dubbel bosättning. TN vägrade avdragen.

I besvär hos LSR yrkade E avdrag med 6 450 kr för kostnaderna för daglig bilfärd under tiden den 17 maj — den 31 dec 1971 mellan bostaden i Stockholm och arbetsplatsen i Studsvik.

TI anförde bl a: Eriksson har enligt vad han uppgett bott i Stockholm och så gott som dagligen rest mellan bostaden i Stockholm och arbetsplatsen i Studsvik under tiden den 17 maj — den 31 december 1971. Han har använt egen bil för resorna och har numera med ändring av sitt tidigare yrkande hemställt, att han måtte medges avdrag för resekostnader med 6 450 kr, motsvarande 20 mil per dag under 125 arbetsdagar för en kostnad per mil om 3.30 kr för 1 000 mil och 2.10 kr för övriga körda mil. — Med hänsyn till det relativt stora avståndet mellan Stockholm och Studsvik och då E haft bostad tillgänglig i Nyköping får det antagas, att han inte varje arbetsdag har rest mellan Stockholm och Studsvik utan att han har övernattat i Nyköping. Jag tillstyrker därför inte, att han medges avdrag för dagliga arbetsresor mellan Stockholm och Studsvik med yrkade 6 450 kr. Däremot tillstyrker jag, att han medges avdrag för skäligen bilresekostnader mellan bostaden i Nyköping och arbetsplatsen i Studsvik 2 310 kr beräknade för 125 arbetsdagar och en daglig körlängd av 5,6 mil tur och retur eller 700 mil för en kostnad av 3.30 kr per mil.

LSR medgav avdrag för resor med egen bil mellan bostaden i Nyköping och Studsvik i enlighet med TI:s yrkande.

Hos KR yrkade E att få det begärda avdraget. — KR biföll E:s yrkande och anförde: E har i målet gjort sannolikt att han på sätt och i den omfattning han uppgivit rest mellan sin bostad i Stockholm och arbetsplatsen i Studsvik. Den omständigheten att han samtidigt disponerat en insatslägenhet i Nyköping bör ej föranleda inskränkning i E:s rätt till avdrag för kostnaderna för dessa resor. E:s beräkning av dessa kostnader får godtagas. (KR i Sthlm 3.11.1976.)

**Fråga i mål om skattetillägg huruvida den skattskyldiges besvär till läns-
skatterätten hade bort upptagas till prövning.**

Besvär av Ö ang skattetillägg.

Vederbörande TN avvek i vissa avseenden från Ö:s självdeklaration år 1974. Ö anförde inte besvär över TN:s beslut. — Lokala skattemyndigheten påförde Ö underlag för skattetillägg med 10 280 kr vid taxeringen till stats-
skatt och med 8 920 kr vid taxeringen till kommunalskatt. — Hos skatte-
rätten yrkade Ö i besvär som inkommit till skatterätten den 10 januari
1975, undanröjande av beslutet om skattetillägg. Han åberopade till
stöd för sin talan okunnighet. — TI yrkade att besvären inte skulle upp-
tagas till prövning, eftersom de var för sent anförda. I egna besvär yrkade
TI att underlaget för skattetillägg skulle nedsättas till 8 184 kr. Han yrkade
även att taxeringarna skulle nedsättas. — LSR upptog ej Ö:s besvär till pröv-
ning. Däremot bifölls TI:s besvär. — Hos KR yrkade Ö att hans hos skatte-
rätten förda talan om undanröjande av skattetillägget skulle upptas till
prövning och bifallas. — KR undanröjde skatterättens beslut, såvitt nu är i
fråga, och visade målet åter till skatterätten för ny behandling: Av hand-
lingarna framgår att Ö i en den 10 januari 1975 till länskskatterätten inkom-
men skrivelse yrkat att honom påfört skattetillägg skulle undanröjas. Taxe-
ringsintendenten har i ett den 18 april 1975 till länskskatterätten inkommet
”Yttrande och Besvär” hemställt att Ö:s besvär som för sent anförda ej
skulle upptas till prövning och för egen del yrkat, utom annat, att underla-
get för det Ö påförda skattetillägget skulle nedsättas med 2 096 kr. — Ö:s
besvär till länskskatterätten har inkommit efter den ordinarie besvärstidens
utgång men före utgången av april månad året efter taxeringsåret.
Genom att i sitt ”Yttrande och Besvär” till länskskatterätten yrka nedsätt-
ning av underlaget för skattetillägg får taxeringsintendenten emellertid anses
ha i sak delvis biträtt de av Ö anförda besvären. Länskskatterätten hade där-
för med stöd av 76 § fjärde stycket taxeringslagen jämförd med 116 j §
samma lag bort uppta Ö:s besvär till prövning. (KRSU 9.1.1978).

**Mål om eftertaxering och skattetillägg återförvisat till skatterätt, enär denna
icke prövat frågorna om eftertaxering och skattetillägg på de grunder, TI an-
fört.**

Besvär av leg läkaren E angående eftertaxering för år 1972 och skattetill-
lägg för samma år. — TI yrkade hos LSR att E skulle eftertaxeras dels
för vissa angivna belopp, avseende dels vissa inkomster av rörelse och av
tjänst, och dels för vissa enligt TI:s mening felaktigt medgivna avdrag om
tillhoppa 9 735 kr. Tillika yrkade TI att skattetillägg skulle påföras E på ett
underlag av sammanlagt 9 735 kr. — LSR biföll TI:s framställning. LSR:s
beslut var gemensamt för fyra olika taxeringsår. LSR yttrade i beslutet:

Vid taxeringsrevision har befunnits att E:s underlag för deklARATIONERNA har varit så bristfälligt att inkomsten av hans läkarverksamhet med ledning därav inte har kunnat tillförlitligen beräknas. Vid sådant förhållande måste inkomsten uppskattas efter vad med hänsyn till föreliggande omständigheter kan finnas skäligt. Länskskatterätten finner på grund av vad som har framkommit vid företagen taxeringsrevision, att nettointäkten skäligen kan beräknas till i promemorian framräknade belopp. Länskskatterätten har vid den skönsmässiga beräkningen bl a beaktat det förhållandet att företagna undersökningar har givit vid handen att intäkter hänförliga till läkarvårds- och apotekskvitton, som patienterna inte företett hos försäkringskassor, i regel kan uppskattas till lägst 2% av summa intäkter enligt de av patienterna hos försäkringskassorna inlämnade kvittona. E kan icke anses ha visat eller gjort sannolikt att de av granskningsmannen med ledning av tillgängligt material för inkomståren 1970 och 1971 beräknade nettointäkterna blivit för högt upptagna. — Länskskatterätten finner ej att av E återopade skäl bör föranleda att underlag för beräkning av skattetillägg ej påföres. — Hos kammarrätten klagade E endast angående eftertaxeringen för år 1972. Han yrkade att eftertaxeringen skulle nedsättas till 73 kr och att skattetillägget skulle undanröjas. — Kammarrätten undanröjde LSR:s beslut och återförvisade målet för ny behandling till LSR. Kammarrätten yttrade: I framställning till länskskatterätten yrkade TI att E skulle eftertaxeras för vissa angivna belopp, avseende dels utelämnade inkomster och dels vissa avdrag om tillhoppa 9 735 kr. Länskskatterätten som i och för sig biföll TI:s framställning tillämpade emellertid 21 § taxeringslagen. Jämväl TI:s yrkande om skattetillägg, avseende ovannämnda belopp om tillhoppa 9 735 kr, prövades av länskskatterätten utifrån andra förutsättningar än TI angivit i framställning till skatterätten. — Länskskatterätten har således icke prövat frågan om eftertaxering och skattetillägg på de grunder TI angivit. Kammarrätten prövar därför rättvist att med undanröjande av det överklagade beslutet visa målet åter till skatterätten för ny behandling. (KRSU 24.10.1977).

Fråga i mål om fastighetstaxering huruvida tomtplatser på fastighet skall taxeras som särskild taxeringsenhet eller om värdet av tomtplatserna skall upptas som värde av särskild tillgång i jordbruksfastighet.

Besvär av Tärna-Stensele Allmänningsskog angående allmän fastighetstaxering år 1975 i Storumans kommun. — Allmänningsskogen är en sockenallmanning, som äger två skogsfastigheter i Tärna och Umnäs församlingar i Storumans kommun. Fastigheternas sammanlagda areal uppgår till ca 49 000 hektar. På de båda fastigheterna finns sammanlagt 52 fritidshus som ägs av delägare i allmanningen. Husen torde i främsta hand användas vid fiske. — FTN taxerade de två skogsfastigheterna som jordbruksfastig-

heter. Därutöver taxerade FTN två olika taxeringsenheter, en för varje församling, varje taxeringsenhet benämnd "del av utarrenderade tomter". Envar av taxeringsenheterna åsattes ett taxeringsvärde av 100 000 kr, allt markvärde. Taxeringarna avsåg värdet av marken för fritidsstugorna. — Hos fastighetstaxeringsrätten yrkade allmänningskogen att värdet av tomterna beräknades till 2 000 kr för varje tomt eller till sammanlagt (52 x 2 000 =) 104 000 kr. Allmänningskogen yrkade vidare att samma värde fördelades med 52 000 kr till varje registerfastighet (jordbruksfastighet) och som värde å särskilda tillgångar lades till respektive skogsfastighets värde. — TI yttrade: FTN hade följt RSV:s anvisningar då nämnden till följd av att fler än fem tomter på jordbruksfastighet var utarrenderade bildat särskild taxeringsenhet (exploateringsfastighet). TI tillstyrkte emellertid viss nedsättning av värdet för varje tomtplats. — FTR gjorde ej ändring i FTN:s beslut att som särskild taxeringsenhet utbryta och uppta tomtplatserna. Emellertid fann FTR att värdet för varje tomtplats inte borde beräknas till högre belopp än 2 000 kr. För varje taxeringsenhet beräknades värdet av tomtplatserna till 42 000 kr. — I besvär hos kammarrätten fullföljde allmänningskogen sin talan. — Kammarrätten biföll besvären och yttrade: Enligt RSV:s anvisningar skall såsom exploateringsfastighet betecknas område(n) vara uppförts ett flertal (mer än fem) byggnader på ofri grund med skilda ägare, som ej är skyldiga enligt 47 § KL att ta upp garantibelopp för marken. — Den i målet förebragta utredningen ger ej vid handen annat än att tomtplatserna i förevarande fall är spridda över fastigheternas hela areal om ca 49 000 ha och inte samlade till ett eller flera bestämda områden. De bör därför inte utbrytas till särskild taxeringsenhet utan upptas som värde av särskilda tillgångar i jordbruksfastighet. — Kammarrätten undanröjer med bifall till besvären de åsatta taxeringarna och återförvisar målet till fastighetstaxeringsrätten för ny handläggning. (KRSU 28.10.1977).

Anm.: Se Handledning för allmän fastighetstaxering 1975, s. 115.

Fråga i mål om fastighetstaxering om vid beräkning av markvärde å tomt skall medräknas tomtens andel i s k gemensamhetsanläggning.

Besvär av Lars B angående taxeringsvärdet vid 1975 års allmänna fastighetstaxering. — B ägde stadsägan 1855 K i kvarteret Bärnstenen i U kommun. Fastigheten har en areal av 227 kvm. Därtill kommer andel i s k gemensamhetsanläggning med 138 kvm. — Vederbörande skattechef föreskrev vid 1975 års allmänna fastighetstaxering, att markvärdet för en normaltomt inom nämnda kvarter — i fråga om kedjehusbebyggelse — med en areal om 400 kvm skulle sättas till 30 000 kr. — FTN bestämde markvärdet för B:s fastighet till 30 000 kr. FTR lämnade besvär av B utan bifall. — Kammarrätten, som antecknade att fastigheten var bebyggd med friliggande små-

hus, s k grändhus, bestämde markvärdet till 25 000 kr: Av utfärdade anvisningar och fastställd markvärdekarta för aktuellt bostadsområde framgår ej vilket markvärde som skall åsättas en normaltomt bebyggd med friliggande småhus och ej heller normaltomtens storlek. Däremot har anvisats normalvärde och normalstorlek för tomt bebyggd med kedjehus eller radhus. Kammarrätten finner att markvärdet för tomter bebyggda med grändhus närmast kan bestämmas efter samma grunder som gäller för tomter bebyggda med kedjehus eller 30 000 kr för en normaltomt om 400 kvm. Vid beräkning av tomtytan finner kammarrätten att del i samfälligheten ej skall medräknas i densamma. — Handlingarna i målet visar att fastighetens areal — 227 kvm — i sådan utsträckning understiger den enligt markvärdekartan för normaltomten angivna arealen att justering av markvärdet är befogad. Justering skall ske till närmast lägre värde i den av riksskatteverket i dess anvisningar för 1975 års allmänna fastighetstaxering fastställda värdeserien. (KRSu 21.10.1977).